

Tigummigallagaasussanngorpunga – maannakkut susoqassava?

Tigummigallagaasussanngorputit. Isumaqtanngilaq pineqaatissinneqartutit. Pisinna atitaavutit illersuisoqarnissannik. Illersuisup illit kisivit soqutigisatit tunngavigalugit sullittussaavaatit.

Apeqqutissarpassuaqassaatit akissutissarsiffige rusutannik. Taamaattumik illersuisut misilittan gaqarluartut, una atuagassiaaraq sanasimavaat, paasititsissutigerusullugu, illersuisup qanoq ikiorsinnaaneraatit, tigummigallagaasussanngorsi manguit pinerluttoqarsimanermik suliaqartoqarnerani.

Illersuisut sianerfigiuk

Tigummigallagaaninni illersuisup pulaartassuatit, paasitinniarlutit suliaq qanoq ingerlanersoq. Illersuisunnut sianertarsinnaavutit imaluunniit allangaqarsinnaallutit. Illersuisunnut allakkatiit allanit misissorneqarnavianngillat. Illersuisunut sianerusunneruguit, isertitsivimmi sulisoq peqqusinnaavat sianeqqullugu, illersuisut oqalu unniassagakku imaluunniit malunaarummik tuniarlugu.

Illit soqutigisatit kisiisa najoqqutaralugit

Illersuisup pingarnerpaatut suliassaraa illit ikuussallutit suliap ingerlanerani. Suliap misissorneqarnerata nalaani aammalu eqqartuussivimmi aalajangiiffingineqarnissaani.

Illit pisinnaatitaavutit illersuisussannik allamik tooqqaanissamik. Eqqartuussivimmit illersuisussannik tunineqarsimaguit imaluunniit illit nammineq toqqakkannik illersuisoqaruit, illersuisoq taana inatsisileritutut namminersortutut ingerlat sivoq, politiinut, unnerluussisunut aammal eqqartuussivimmut attuumassuteqarani.

Illersuisoqaruit taassuma kisimi, suliassaq ilinnut tunngasoq ingerlassinnaavaa.

Illersuisut atoruk

Illersuisup ikiussavaatit politiit misissuinerisa nalaanni, aammal eqqartuussivimmi suliap inge rlanneqalernerani. Ikiorneqarsinnaavutit apeqqutinut pingaarutilinnut assigiinngitsunut.

Illersuisut makkununnga atorsinnaavat:

- Killisiorneqarnermi / apersorneqarnermi***

Pisinnaatitaaffeqarputit illersuisut ilagissallugu politiinit imaluunniit eqqartuussivimmi killisiorneqarnermi / apersorneqarnermi. Illit nammineq aaliangissavat apeqqutit akisarusunnerlugit. Ap eqqutit akisarusunnerlugit aammalu illersuisut politiini killisiorneqaleruit / apersoneqaleruit ilaa ssanersoq pillugu akissuteqannginninni pitsaane rpaajuveq illersuisut oqaloqatigeqqaarnissaa.

- Uppernarsaatit pingaarutillit***

Illersuisut oqaluttuutissavat isumaqaruit iluaqutaassasoq takunnittuusimasut aaliasngersimasut apersoneqarnissaat. Illersuisup politiit peqqusinnaavai, takunnittuusimasut aaliangersimasut apersoneqarnissaat

Illersuisut oqaluttuutissavat isumaqaruit teknikkikkut misissuinerit ingerlanneqartariaqartut

- Politiit pappiaraataat***

Politiit pappiaraataat illersuisunnut nassiuunneqassapput, taassumal pulaassavaatit, suliassaq eqqartorniassagassiuk. Illersuisut ilaatillugu politiit pappiaraataat atuarsinnaavatit. Politiit pappiaraataat illersuisup ilinnut tunniussinnaanngilai. Aamma illersuisup pappiaqqat allanut tunniuteqqus aanngilai atuardeqquaanagillu.

Politiit illersuisoq peqqusinnaavaat ilinnut oqaluttuassanngitsaq suliami aaliangersimasut

pillugit. Soorlu makkuusinnaapput, qanoq takunnittut imaluunniit allat peqataasut po litiinut nassuiaasimanersut. Illersuisulli oq aluttuussinnaavaatit, politiit taama peqqus isimanerannik.

- Oqaloqatigiinneq allanut ingerlateqqinneqarnavianngitsosq***

Illersuisoq politiinut allanulluunniit suut eqqartorsimani erisi ingerlateqqeqqusaanngilai. Aatsa at isumaqatigiissimangussi illersuisoq politiinut oqaloqatigiissutaasimasunik ingerlatitseqqissin naavoq. Oqaloqatigiinnermi nutserisoqarsimag uit, nutserisoq oqaloqatigiissutaasimasut pillugit allanut ingerlatitseqqusaanngilaq. Toqqissism allutit illersuisut oqaloqatigisinnaavat, oqaloqatigiinnersti allanut ingerlateqqeqqusaanngimmat.

Nutaamik illersuisutaarneq

Illit nammineq aaliangersinnaavat kina illersuisorerasunnerlugu. Allamik illersuisoqararusukkuit, allagaqarsinnaavutit illersuisorerasutannut. Imaluunniit allagaqarsinnaavutit eqqartuussivimmut imaluunniit politiinut. Isertitsivimmis ulisunit ikiorneqarsinnaavutit adressi eqqortoq ujarnerani.

Eqqartuussivik illersuisumik nutaamik kissaateq arnermi tamatigut akuersineq ajorpoq. Imaassim asinnaavormi illersuisoq kissaatigisat allamut illesruiusoq suliami tassani. Aamma imaassimasin naavoq nutaamik illersuisortaarniaruit suliassaq kinguaattoortussanngussasoq, illersuisussap nutaaq piffissarujussuaq atorlugi suliassaq iserfigin iartussaassammagu imaluunniit illersuisussaq nutaaq piffissami aaliangersimasumi eqqartuussivi usussami piffissaqanngimmat.

Illersuisumut akiliinissaq

Eqqartuussiviup illersuisussat invertissavaa, ape qquataatinagu illit nammineq imaluunniit eqqa rtuussiviup illersuisussat nassaarisimaneraa. Tamannalu isumaqarpooq illersuisup akissarsiassai naalagaaffimmit akilerneqarallassasut. Pinng itsuutitaaguit illit illersuisuit akissarsiassai akil issanngilatit. Pisuutitaaguilli illersuisup akissarsiassai tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik akilissavatit. Taamatuttaaq aamma siornagiut allamik/ allanik illersuisorisimasavit /tit ak issarsiai pillugit.

Eqqartuussiviup malittarisassat malillugit aaliangigaanik illersuisoq akissarsisinneqassaaq, qanoq akissarsisitsisoqartarneranik illersuisut paasissutissiisinnaavoq.

Akissarsiassaq naatsorsorneqassaaq illersuisup piffissaq suliassamut atuinera najoqqutaralugu, soorlu killisiunerni / apersuinerni najuunneq, i sertitsivimmut pulaerneq aammalu eqqartuussinermi ilaaneq. Eqqartuussiviup toqqammavigis avaa akunnermusiassaq tassaassasoq kr. 2.125 (1.700 kr. + moms).

Eqqartuussivimmipqataanermut akissarsiassamut naatsorsuinerni ilaatinneqartarpooq piareersarneq. Taamaattumik illersuisoq 1 time eqqartuussivimmikkaangami akilerneqarta rpoq akunnerup aappaq qiteqqullugu. Illersuisoq naalagaaffimmit akissarsiassami saniatigut allanik akissarsiaqaqqusaanngilaq. Illersuisumik aaliangersimasumik kissaateqaruit, eqqartuussiviup/illoqarfuiup avataani najungalimmi, illersuisussaq invertinneqarsinnaavoq, angalanermut aningaasartuutit ilanngunneqas sannginnerannik nalunaarutitalerlugu. Taamaassappat illersuisoq angalanerminut aningaasartuutai imaluunniit angalanermut piffissaq atugaa naalagaaffimmit akilerneqarsinnaanganilaq.

Illersuisup angalanermut anigaasartuutini isum akkeerinnissutigerusunngikkunigil illinnut akitig assangortissinnaavai. Allaganngorlugu paasitit neqassaatit, taamaasillutit allamik illersuisussa mik qinnuteqarnissamut periarfissinneqarniassa gavit.

Pulaarnermi aammalu allakkatigut sissuerneqarneq (P+A)

Pisinnaatitaavutit pulaarneqarnissannik, aamma lu pisinnaatitaavutit allagarsisinnatitaallutit alla kkanillu nassitsillutit. (P+A) sissuerneqaruit, taa maallaat pulaartoqarsinnaavutit politit najuutsil lugit. Politit aaliangiisimappata, pulaartoqassan ngitsutit, eqqartuussivimmut qinnutigisinnavaat aaliangiiffigineqassasøq politit aaliangiinerat.

P+A sissuerneqaruit, politit allagarsiatiit atuas savaat aammalu pisinnaatitaallutik allagarsiass atit 'unitsinnejassasut' (ilinnut ingerlateqqinn eqassanngitsut). Taamatuttaaq allakkat parnaa russivimmiit nassiunniakkatit, suliaq pillugu e qqartuisimaguit.

Politiit allagarsiassatit imaluunniit allakkatit 'unitsissimappatigit', eqqartuussiviup aal iangissavaa akuerisinnaanerlugu. Illit ille rsuisullu paasitinnejassasasi tamanna pill ugu.

Ilaquutanut attaveqarneq

Immikkut paarisassatut isertitsivimmiikkuit im aluunniit P+A sissuerneqaruit, illersuisup ila quuttannut, ikingutinnut aammalu sulisitsisunnut paassisutissanik ingerlatitseqqusaanngilaq p olitinitiit akuerineqaqqaaqtinnani. Politit taama iliornissamut akuersinngippata illit nammineerl utit allattariaqassaatit, politiiniilli atuarneqassa pput nassiutinginnerini. Illersuisoq eqqartuussi vimmii ingerlatsinerit matoqqasunit, suliamillu pappiaqjanit imaqarnersiueqqusaanngilaq.

Pulaarneqarnissamut akuersissut

P+A sissuerneqanngikkaluaruilluunniit, isert itsiviup inuit pulaartorerusutatit akuereeqq aassavaat. Pulaarneqarnissamut akuersissu mmik immersugassaq inuit pulaartorerusuta nnut nassiutissavatit. Akuersissummik tunisi niarluni suliaqarneq Sapaatip akunnera ataas tsip missaani ingerlasarpoq.

Immikkut paarisassatut isertitsivimmiikkuit im luunniit P+A sissuerneqaruit, illersuisut piumas aqarfigisinnaavat politiinut saaffiginnissasoq kik kut pulaartorerusunneritit nalunaarutigeqqullu git.

Tigummigallagaaneq

Politiit misissueqqissaarnernik ingerlatsinera nni, sivisunerpaaamik tigummigallangassanngor tinneqarsinnaavutit sapaatip akuneri sisamak kaarlugit. Piffissarititaq qaangiuppat eqqartuu ssisup aaliagissavaa tigummigallagaaqqinnissa nnut tunngavissaqarnersoq. Eqqartuussivimmiaaliangiinarneq sivisuneq ajorpoq, illillu pisi nnaatitaavutit najuunnissannut.

Illersuisoq pisinnaatitaavoq akerliliinissaminut aammalu tunngavilersuisinnaalluni iparangaani ssat pillugu. Illuatungaanili unnerluussisoq tunngavilersuissaq, sooq tigummigallagaanerit sivit sorneqassanersoq.

Eqqartuussisoq tigummigallarneqarnerit arlale riarlugu sivitsorsinnaavaa. Annerpaamik sapaa tip akuneri sisamakkaarlugit. Eqqartuussivimi sivitsuinissamut aaliangertoqassatillugu pisi nnaatitaavutit eqqartuussivimmi najuunnissannut. Eqqartuussisup iperanngippatit naamman gittaalliorsinnaatitaavutit landsret-imut.

Nammineq sivitsuisoqarnissaannik akuersineq

Piffissaq tigummigallagaaffiusoq naalernerani, illit illersuisoq ilagalugu aaliangersinnaavusi, illit nammineq piumassutsinnik tigummigallagaa nerit sivitsornejassasoq sapaatip akunnerinik marlunnik imaluunniit sapaatip akunnerinik sisamanik. Taama piumasaqarniaruit, illersuisup eqqartuussivik allakkatigut ilisimatissavaa. Taa maasiorerup kingunerissavaa, eqqartuussivi mmi aggersaalluni sivitsuisoqannginnissaa, ta matumalu aamma kingunerissallugu illersuisu mut aningasartuttit annikinnerunissaat.

Eqqartuunneqarnissap ullussaa paasineqarpat, eqqartuussisup aaliangersinnaavaa tigummigall agaanerit ullup taassuma tungaanut ingerlassas oq. Uani sapaatip akunnerinik sisamanik killeqa rtitsineq atuutinngilaq.

Immikkut inissinneqarluni isertitsivimmiinneq

Eqqartuussisup aaliangersinnaavaa, immikkut inissinneqarlutit isertitsivimmiissasutit paarna arussat allat ilaginagit. Eqqartuussisup aaliang iinera naammangittaalliuutigisinnaavat landsret-imut.

Nalornissuteqarpit?

Illersuisup tamatigut oqaatigisinnaaneq ajorpaa qanoq isinerani pulaassanerlutit. Taamaattumik isumatusaarneruvoq apeqqutissatit tamaasá alla ttorsimagukkit, illersuisup pulaarnissaanut.

Arlaatigut nalornissuteqaruit suliaq pillugu, pisinnaatitaavutit illersuisoq isertitsivimmiit attavigissallugu.

Illersuisup aqqa naggataalu: